

Huw Irranca–Davies AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd CF99 1NA

21 Tachwedd 2016

Annwyl Huw

Rheoliadau Safonau'r Gymraeg

Derbyniais neges e–bost yn ddiweddar gan Manon Elin, Cadeirydd Grŵp Hawl Cymdeithas yr Iaith, ynghylch y rheoliadau sydd ar droed a fydd yn dod â Safonau newydd y Gymraeg i rym. Atodaf ei neges e–bost, ynghyd â'm hymateb innau.

Fel y gwyddoch o bosib, yn y Cynulliad blaenorol gosodwyd rheoliadau at ddibenion tebyg i'r rhai sydd gerbron yn awr, ond ni chawsant eu cymeradwyo gan y Cynulliad.

Mae'r rheoliadau'n destun gweithdrefn penderfyniad cadarnhaol, a bydd angen i'r Cynulliad llawn gytuno arnynt. Er mai Llywodraeth Cymru sydd i benderfynu pryd y gosodir y rheoliadau, rwy'n deall bod disgwyl iddynt gael eu gosod yn fuan. Rwyf hefyd yn deall y bydd eich Pwyllgor yn craffu arnynt o dan Reolau Sefydlog 21 a 27.

Mae'r Rheolau Sefydlog yn darparu i bwyllgorau eraill y Cynulliad graffu ar is–ddeddfwriaeth os byddant yn rhoi rhybudd ymlaen llaw, ac yn cynnal y gwaith craffu o fewn amser penodol. Ni fyddwn am wneud sylw ar unrhyw benderfyniad a gaiff ei wneud gan fy Mhwyllgor o ran a fyddai'n dymuno craffu ar y rheoliadau penodol hyn. Fodd bynnag, o ystyried gwaith arall y Pwyllgor, credaf fod y cyfyngiad amser yn golygu na fyddai'n ymarferol bosib i Bwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu gynnal gwaith craffu.

Wrth gwrs, bydd eich Pwyllgor chi fel mater o drefn yn ystyried a ddylai'r Cynulliad roi sylw arbennig i'r rheoliadau hyn am resymau 'technegol' o dan Reol Sefydlog 21.2. O ystyried y cefndir a'r safbwyntiau a fynegwyd gan Gymdeithas yr Iaith, byddwn yn ddiolchgar pe gallech ystyried hefyd p'un a ddylai eich Pwyllgor chi adrodd ar rinweddau'r rheoliadau o dan Reol Sefydlog 21.3.

Yn gywir

Bethan Jenkins

Bethan Jenkins AC
Cadeirydd

4 Tachwedd 2016

Annwyl Bethan,

Ysgrifennaf atoch ar ran Grŵp Hawl Cymdeithas yr Iaith i ofyn am gyfarfod yn y dyfodol agos ynghylch Rheoliadau Safonau'r Gymraeg.

Deallwn mai'r disgwyl yw i Lywodraeth Cymru gyflwyno cylchoedd pellach o Reoliadau Safonau'r Gymraeg, ynghyd ag ail-gyflwyno'r Safonau ar gyfer y sector addysg a wrthodwyd yn y Cynulliad diwethaf, yn fuan. Fe fyddwch yn ymwybodol bod pryder wedi ei fynegi yn ystod y Cynulliad diwethaf o ran diffyg cyfleoedd i graffu'n ddigonol ar gynnwys y Rheoliadau hyn cyn eu cyflwyno i'r Cyfarfod Llawn. Yn ogystal, gwelwyd sawl enghraifft o wanbau'r Rheoliadau drafft fu'n destun Ymchwiliad Safonau Comisiynydd y Gymraeg erbyn eu cyflwyno i'r Cynulliad - gan wadu hawliau iaith dinasyddion Cymru.

Yn wyneb yr uchod, hoffem drefnu cyfarfod â chi fel Cadeirydd Pwyllgor y Gymraeg, Diwylliant a Chyfathrebu i drafod sut y gall y Pwyllgor fanteisio i'r eithaf ar y cyfle i ddwyn y llywodraeth i gyfrif ar fater creu Rheoliadau Safonau'r Gymraeg a chraffu arnynt yn ystod tymor y Cynulliad hwn.

Tybed a wnewch chi gadarnhau hefyd y gall eich Pwyllgor alw Rheoliadau Safonau'r Gymraeg i mewn - er mwyn craffu arnynt - ac y byddwch yn defnyddio'r grym hwn ar bob achlysur yn y dyfodol?

Edrychwn ymlaen at glywed gennych.

Dymuniadau gorau,

Manon Elin,

Cadeirydd Grŵp Hawl i'r Gymraeg, Cymdeithas yr Iaith

15 Tachwedd 2016

Annwyl Manon

Diolch am eich neges e-bost.

O dan Reolau Sefydlog y Cynulliad, y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol sydd â'r prif gyfrifoldeb am graffu ar is-ddeddfwriaeth. Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor hwnnw ystyried pob darn o is-ddeddfwriaeth a chyflwyno adroddiad i'r Cynulliad yn nodi a ddylai roi sylw arbennig i unrhyw ddeddfwriaeth o'r fath a osodir gerbron y Cynulliad. Mae'r amserlenni yn Rheolau Sefydlog y Cynulliad yn golygu mai cyfle cyfyngedig iawn sydd i bwyllgorau eraill y Cynulliad ystyried is-ddeddfwriaeth. Mae'n annhebygol y bydd yn ymarferol inni wneud hynny ar yr achlysur hwn, o ystyried ein gwaith ar yr ymchwiliad yr ydym newydd ei lansio i strategaeth ddrafft y Llywodraeth ar yr iaith Gymraeg.

Deallaf y bydd y Cynulliad cyfan yn trafod y safonau ac yn pleidleisio arnynt, ac y bydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol yn eu trafod cyn y ddatl yn y Cyfarfod Llawn. Fodd bynnag, byddaf yn ysgrifennu at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol, Huw Irranca Davies AC, i dynnu ei sylw at eich pryderon ac i ofyn i'r Pwyllgor roi sylw arbennig i'r Rheoliadau hyn ar ôl

iddynt gael eu gosod gerbron y Cynulliad. A allaf hefyd awgrymu y gallech ddwyn unrhyw bryderon yn uniongyrchol i sylw'r Pwyllgor. Y cyfeiriad e-bost yw seneddmcd@cynulliad.cymru.

Cofion gorau,

Bethan